

VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD

Datum Raadsvergadering:	Bestuurlijk hoofdthema:	BBVnummer: 135487	Raadsvoorstel: 135689	Portefeuillehouder: Bert Euser
----------------------------	-------------------------	----------------------	--------------------------	-----------------------------------

Onderwerp

Winkeltijdenwet

Geadviseerde beslissing:

Bij opiniërende stukken (opinionota) is een raadsbesluit niet aan de orde.

Onderwerp

Winkeltijdenwet

Voorkeur uit te spreken voor

1. Het mogelijk maken van een algemene vrijstelling voor winkelopenstelling voor alle winkels op zondagen.

Of

2. Een beperkt aantal openstellingen voor alle winkels op zondag toestaan. Bijvoorbeeld twee keer in de maand of iedere zondag in de even/oneven weken.

Inleiding

Met de wijziging van de winkeltijdenwet hebben gemeenten de verantwoordelijkheid gekregen om lokaal de belangenafweging te maken voor openstelling van winkels op zon- en feestdagen. De wetgever gaat er daarbij van uit dat het lokaal bestuur de lokale situatie het beste kent en daarom in staat is dit zorgvuldig te doen.

Middels het raadplegen van de winkeliers/ondernemers/inwoners en maatschappelijke instanties over de wettelijke mogelijkheden van de winkeltijdenwet is een beeld verkregen van de maatschappelijke opinie hierover.

Resultaten

1. Overleg winkeliersvereniging Rhoon/Poortugaal:

De grote supermarkten MCD, Plus Poortugaal en AH Portland vinden dat het economisch noodzaakzakelijk is dat zondagsopenstellingen worden toegestaan. Zij zien hun klanten elders naar toe gaan (Hoogvliet/Rotterdam).

De kleine zelfstandige ondernemer is tegen een algehele ontheffing van zondagsopenstelling maar geeft ook aan dat indien gekozen wordt voor algemene ontheffing dat dan voor **alle** winkels moet gelden en niet alleen voor supermarkten en tuincentra.

Voor de verschillende standpunten zie het bijgevoegde verslag.

2. Overleg met de Raad van Kerken:

Kerken zijn geen voorstander van grootschalige zondagsopenstelling in dorpen en willen de rust behouden. Als de zondagsopenstelling toch wordt toegestaan dan bij voorkeur zo minimaal mogelijk en in verband met de kerkgang pas vanaf 12.00 uur.

Verder hebben de kerken geen zwaarwegende argumenten voor of tegen zondagsopenstelling. Zij geven aan dat de winkeliers de keuze hebben om hun winkels op zondag niet te openen.

Zie bijgevoegd verslag.

3. Vakbond:

Reactie FNV de heer Niels Suijker:

Uit onderzoek (april 2012) van de bonden (CNV/FNV) in de detailhandel in Haarlem en Zoetermeer blijkt dat de overgrote meerderheid van het winkelpersoneel tegen uitbreiding van het aantal koopzondagen is en dat veel werknemers zich onder druk gezet voelen om toch op zondag te komen werken. Het onderzoeksrapport is opgenomen in de bijlagen.

Werknemers in de detailhandel hebben op basis van de Arbeidstijdenwet het recht om te weigeren om op zondag te werken. Echter, de praktijk is weerbarstig, zeker in winkels met een kleiner aantal medewerkers. Impliciet ontstaat er dan voor de werknemer toch een verplichting om op zondag te werken.

4. Enquête winkeliers/ondernemers via de mail formulieren gestuurd naar bedrijven en ondernemers. In totaal **35** respondenten:

- 15 tegen, alle winkels op zondag dicht;
- 9 voor openstelling van alle winkels;
- 10 openstelling in ieder geval voor supermarkten en tuincentra.
- 1 alleen openstelling in een bepaald seizoen (bijv. december).

Uit deze resultaten kan worden geconcludeerd dat een meerderheid van 57 % geen bezwaar heeft tegen een gedeeltelijke of algehele openstelling van winkels op zondag. Daartegenover staat dat een minderheid van 43 % tegen de openstelling van alle winkels op zondag is.

5. Door onderzoeks- en adviesbureau Team Vier zijn er circa 500 inwoners van de gemeente Albrandswaard gebeld over een mogelijke openstelling van winkels op zondag. De belangrijkste resultaten van het onderzoek kort en bondig samengevat:

- Van de respondenten die de meeste dagelijkse boodschappen in **Poortugaal** doen is 46% van mening dat op zon- en feestdagen ten minste de supermarkten en tuincentra geopend moeten zijn. Ruim twee vijfde van de inwoners is van mening dat de winkels op zon- en feestdagen gesloten moeten blijven (43%);
- Van de respondenten die de meeste dagelijkse boodschappen in **Rhoon** doen is 55% van mening dat op zon- en feestdagen ten minste de supermarkten en tuincentra geopend moeten zijn. Iets minder dan twee vijfde van de inwoners vinden dat alle winkels op zon- en feestdagen gesloten moeten blijven (38%);
- In de wijk **Portland** is het draagvlak voor het open stellen van ten minste supermarkten en tuincentra groot (65%) en het draagvlak voor het dicht houden van alle winkels relatief gering (29%).

Uit de resultaten van het onderzoeksbureau kan worden geconcludeerd dat een geringe meerderheid geen bezwaar heeft tegen openstelling van winkels op zondag. De respondenten die tegen openstelling van alle winkels op zondag zijn: in Rhoon 38 %, in Poortugaal 43% en in Portland 29%. .

Op de vraag of men gebruik gaat maken van de zondagsopenstelling geven de respondenten onderstaand antwoord.

De bewoners van de wijk Portland (Rhoon) en Poortugaal (respectievelijk 40% en 44%) geven vaker aan zeker gebruik te gaan maken van een zondagsopenstelling in Rhoon dan de inwoners die woonachtig zijn in Rhoon, maar niet in de wijk Portland (27%).

Het onderzoeksrapport is opgenomen in de bijlagen.

Overeenkomsten

In beide gevallen wordt keuzevrijheid gegeven aan de ondernemers. Dat een winkel iedere zondag of een beperkt aantal zondagen open mag zijn is geen garantie dat hij ook open is. De winkelier heeft de keuze om zijn of haar winkel op zondag te openen of niet.

Of er nu voor variant 1 of 2 wordt gekozen, op Nieuwjaarsdag, Eerste Paasdag, Eerste Pinksterdag en Eerste Kerstdag blijft het verbod bestaan om een winkel te openen. Voor deze feestdagen kan er geen ontheffing worden verleend.

Draagvlak

Wat zijn de voordelen:

- Extra service voor je klanten en een uitnodigende uitstraling;
- Meer omzet binnenhalen;
- Concurreren met andere winkeliers;
- Consumenten worden flexibeler in het indelen van hun tijd. Dat heeft weer gevolgen voor hun inzetbaarheid voor hun werk. Je kunt gemakkelijker op zaterdag werken als de winkels ook op zondag open zijn.

Nadelen

- Een dag extra werken. Veel winkeliers kiezen ervoor zelf in de winkel te staan om loonkosten te besparen.
- Winkelpersoneel een dag extra laten werken betekent meer loonkosten. In veel gevallen heeft personeel op zondag recht op extra loon in de vorm van een toeslag van 100 procent.
- Minder tijd voor privé zaken.
- Extra kosten op verlichting en verwarming.

Verschillen

Indien gekozen wordt voor variant 1 dan kan er nagenoeg iedere zondag een of meerdere winkels in de gemeente open zijn. Wordt er gekozen voor variant 2 dan kan er twee keer in de maand op zondag een of meerdere winkels in deze gemeente open zijn.

Legitiem

Met een algemene vrijstelling voor winkelopstelling op zondag wordt aan alle ondernemers dezelfde mogelijkheden geboden om te ondernemen.

Het verruimen van de openingsuren geeft ondernemers meer mogelijkheden om een tegenwicht te bieden aan winkels die in Hoogvliet en Rotterdam geopend zijn.

Met een toegestane openingstijd van 12.00 u tot 17.00 wordt keuzevrijheid gegeven aan de ondernemers, maar er worden tegelijkertijd grenzen gesteld, om tegemoet te komen aan de belangen van, met name kleinere zelfstandige ondernemer. Hierbij wordt een balans gevonden tussen het geven van meer mogelijkheden aan ondernemers die daaraan behoefte hebben en de belangen van met name (kleinere) zelfstandige ondernemers.

Daarnaast is er wetgeving die gericht is op de bescherming van de belangen van werknemers, in deze wetgeving is ook geregeld dat daarop toezicht wordt gehouden. Als gemeente moeten wij er van uit kunnen gaan dat de wet wordt nageleefd en dat de werknemer die in haar belangen geschaad wordt beroep kan doen op deze wettelijke bescherming.

De belangrijkste bezwaren tegen een volledige zondagopenstelling komen van de kleine winkeliers die zich door openstelling van het grootwinkelbedrijf genoodzaakt voelen ook geopend te zijn. Als winkel op zondag open gaan kunnen sociale activiteiten zoals familiebezoek of deelname aan sportactiviteiten (die veelal in het weekend plaatsvinden) onder druk komen te staan. Ook wordt als bezwaar naar voren gebracht dat bij verandering van de zondag in een min of meer reguliere werkdag in de detailhandel de druk op werknemers groter zal worden om op zondag te werken, terwijl ook de extra financiële beloning voor werken op zondag onder druk staat. Daarbij wordt aangegeven dat het grootwinkelbedrijf meer mogelijkheden heeft om met (lager gekwalificeerd) personeel te werken dan (kleine) zelfstandige ondernemers. Een ander nadeel dat genoemd wordt is een grotere mate van overlast voor omwonenden, met name door een toename van het aantal laad- en losmomenten.

Een van de gehoorde kanttekeningen is dat de kleine zelfstandige niet met de grote ketens mee kan. Dit argument gaat niet helemaal op. Om te beginnen zijn er in de horeca veel kleine zelfstandigen die zondags open zijn maar op maandag dicht.

Communicatie

Op basis van de voorkeur die in de carrousel wordt uitgesproken, wordt de raad daarna een besluit over de winkeltijdenwet gevraagd.

Bijlagen

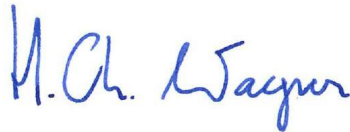
- 135546: Verslag ondernemers
- 135547: Verslag Raad van Kerken
- 135548: Werknemersonderzoek
- 135553: Enquête vragen Team Vier
- 135555: Rapportage Team Vier

Poortugaal, 15 oktober 2013

Het college van de gemeente Albrandswaard,
De secretaris, De burgemeester,

Hans Cats

drs. Hans-Christoph Wagner